

Istanbul Sanayi Odası "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2019"u yayımladı

Borç sorunu büyüdü

500 büyük şirketin borçları yüzde 23.7 artarak 406 milyar lira oldu. Kısa vadeli borçların payı ise kredi yapılandırmasıyla yüzde 41.4'e geriledi.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından dün açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2019" raporu, Türkiye'nin içinde bulunduğu kriz ortamının sanayideki yansımalarını ortaya koydu:

■ 2019'da toplam üretimden satışlar, 2018'e kıyasla yüzde 16.4 artarak 1 trilyon 22 milyar lira oldu. 2018 yılında artış oranı yüzde 34.5, 2017'de de yüzde 33.2 idi. 2019'da reel değişim ise yüzde 4.1 oldu.

'Doğru kullanalım'

■ Toplam faaliyet kârı yüzde 14.6 düşüşle 92.1 milyar lira, dönem kârı yüzde 3 düşüşle 61.6 milyar lirada kaldı. 2013'ten beri sürekli artan faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr da (FAVÖK) da, yüzde 8.1 düştü.

■ Sanayi devlerinin finansman giderleri, özellikle faizdeki gerilemenin etkisiyle yüzde 33.4 azalarak 63.8 milyar lira oldu. Ancak bu şirketlerin finansman dengesi özkaynak aleyhine bozulmaya devam etti. 2018'den 2019'a borç payı yüzde 67'den yüzde 68.4'e yükselirken, özkaynak payı yüzde 33'ten yüzde 31.6'ya düştü. Özkaynak payı 2009'da yüzde 50.9'du.

■ İSO 500'ün mali borçlarına bakıldığında geçen yıl yüzde 23.7 artışla 406.3 milyar liraya çıktığı görülüyor. Top-

lam borçlar 2017'de 242.9 milyar liraydı. Ayrıca 2019 yılı kapsamında, kısa vadeli borçlar yüzde 13 artarak 168.3 milyar lira, uzun vadeli yüzde 32.5 artışla 238 milyar lira oldu. Ancak kısa vadeli borçların toplam borçlara oranı yüzde 45.3'ten yüzde 41.4'e geriledi.

■ Kısa vadeli borçların gerilemesinde kredi yapılandırmalarının etkisine dikkat çeken İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, "bu iyileşme için hep yapılandırma mı gerekecek" sorusu üzerine şunları söyledi: "Bu yapılandırmalar şirketlere kaliteli zaman kazandırırsa iyi bir şey. Ama gereksiz harcamalar yapılsa sorun büyük. Kaynağı doğru kullanmalıyız."

'Yabancı' aynı kaldı

■ 500 büyük şirket içinde uluslararası sermayeli (yabancı) şirket sayısı 117 oldu ve 2018'e göre değişmedi. Bu sayı 2009'da ise 153'tü. Halka açık şirket sayısı da 67'den 66'ya düştü.

■ İSO 500'ün toplam ihracatı ise yüzde 2.4 artarak 73.5 milyar dolar oldu. 500 büyük şirketin 463'ü ise ihracat yapıyor. Bu sayı 2018'de 464 adetti.

Bahçıvan ayrıca, enflasyonist dönemlerin ürünü olan geçici verginin anlamını yitirdiğini ve kaldırılması gerektiğini belirterek devreden KDV sorununun da çözülmesini istedi.

● Ekonomi Servisi

Erdal Bahçıvan

Sanayinin lideri TÜPRAŞ

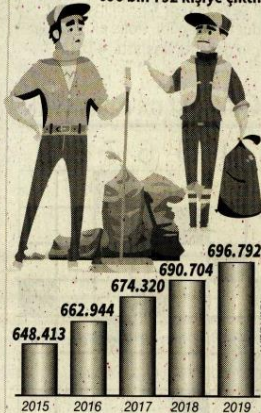
TÜPRAŞ, 2019 yılında elde ettiği 87 milyar 949 milyon liralık üretimden satışlarla, bir kez daha sanayi alanında en büyük şirket oldu.

Şirket adı	Üretimden satış (Milyon TL)	Şirket adı	Üretimden satış (Milyon TL)	Şirket adı	Üretimden satış (Milyon TL)
TÜPRAŞ	87.949	TUSAS	8.678	Assan Alüminyum	4.736
Ford Otomotiv	37.071	EÜAŞ	8.516	Eti Maden	4.599
Toyota Otomotiv	25.851	BŞH Ev Aletleri	8.359	TPAO	4.440
Oyak-Renault	24.635	Vestel Elektronik	7.834	Eti Bakır	4.404
Star Rafineri	20.831	Aygaz	7.097	Hayat Kimya	4.218
Arçelik	18.618	Vestel Beyaz Eşya	6.974	Milangaz LPG	4.184
TOFAŞ	17.214	Tosçelik Profil	6.822	Kroman Çelik	4.011
İSDEMİR	16.392	Unilever	6.451	Yücel Boru	3.966
*	-	KARDEMİR	5.948	Nadir Metal Rafineri	3.883
ERDEMİR	14.146	Borçelik	5.833	Kastamonu Entegre	3.828
Aselsan	12.592	Er-Bakır	5.591	Coca-Cola İçecek	3.791
Hyundai Assan	10.904	Sarkuysan Elektrolitik	5.281	AKSA Akrilik	3.722
Çolakoğlu Metalurji	10.339	Yıldız Entegre	5.240	Baştuğ Metalurji	3.708
Mercedes-Benz Türk	9.944	Bosch	5.236	TKI	3.652
*	-	Eren Enerji	5.143	Konya Şeker	3.545
İçdaş Çelik	9.803	Eti Gıda	5.064	Philsa	3.427
PETKİM	9.233	Enerjisa	4.788		

(*) Adının açıklanmasını istemiyor.

İstihdam sınırlı arttı

İSO 500'de istihdam %0.9 artarak 696 bin 792 kişiye çıktı.

Ödeme dönemi önemli olacak

Sorular üzerine salgınla beraber üretim ekonomisinin önemini arttırdığını belirten İSO Başkanı Bahçıvan, "Ülkemizin sorunları olmakla birlikte krizlere rağmen güçlü bir üretim yapısı ve üretmek arzusuna sahip sanayicileri olduğunu buradan bir kez daha gururla söyleyebiliriz" dedi. Ayrıca bugün kredi bulmada sorun olmadığını ama bunun sürdürülebilirliği konusunun önemli olduğunu ifade eden Bahçıvan, şöyle devam etti: "Yılbaşından bu yana TL kredilerde artış yüzde 30. Ancak bu borçların ödeme dönemleri geldiğinde neler olacağı ayrı bir tartışma konusu olacak. Faiz oranlarının seviyesi önemli."